

Bruno Schulz

SKLEPY CYNAMONOWE

- Podstawowe informacje o lekturze (czas i miejsce akcji, problematyka itd.)
- zagadnienia na maturę i sprawdzian
- quiz sprawdzający wiedzę

SKLEPY CYNAMONOWE

Bruno Schulz

• Geneza utworu

Bruno Schulz pochodził ze zbożatej, żydowskiej rodziny kupieckiej. Pracował w gimnazjum w Drohobyczu jako nauczyciel rysunku. W 1933 roku, za namową Zofii Naukowskiej, wydał "Sklepy cynamonowe", a w 1937 roku wyszedł tom "Sanatorium pod klepsydrą". Wybuch II wojny światowej sprawił, że pozostałe utwory pisarza przepadły. Bruno Schulz został zastrzelony w getcie przez niemieckiego oficera.

• Cechy twórczości Bruno Schulza

- afabularność (brak fabuły)
- brak ciągu przyczynowo-skutkowego
- oniryzm (motyw marzenia sennego)
- deformacja i mitologizacja rzeczywistości (elementy świata niosą dodatkowe znaczenia, pojawiają się liczne motywy, symbole, archetypy)
- specyficzny język, liczne animizacje, personifikacje i metafory

• Bohaterowie

Józef- narrator, chłopiec, którego wiek nie jest dokładnie określony. Opowiada o swoim dzieciństwie i wspomnieniach z perspektywy czasu, prawdopodobnie jest już dorosły.

Ojciec- najważniejsza postać dla narratora. Józef gloryfikuje jego postać, przypisuje mu niemal cechy boskie. Jest ubożącym kupcem bławatnymi, który podupada na zdrowiu fizycznym i psychicznym. W dziele przechodzi liczne przemiany i metamorfozy, m.in przeistacza się w karakona, kondora, czy proroka.

Adela- służąca w domu Józefa, symbolizuje kobiecość i erotyzm

Matka- narrator nie darzy jej uwagą ani szacunkiem. Kobieta charakteryzuje zdrowy rozsądek, trzeźwy umysł i praktyczne podejście do życia, co czyni ją w oczach chłopca mniej interesującą niż ojciec.

SKLEPY CYNAMONOWE

Bruno Schulz

• Problematyka

Mitologizacja rzeczywistości- autor Sklepów Cynamonowych postrzega mity jako najstarszy i najważniejszy dorobek ludzkości, które stanowią klucz do rozumienia i poznawania sensu świata i człowieka. Mitologizując świat przedstawiony, Schulz nadaje głębszy sens zwyczajnym wydarzeniom, gloryfikuje je. Przywołuje dawne symbole, odwołuje się do mitów, tworzy ich własną interpretację. W opowiadaniu "Sklepy Cynamonowe" wędrówka głównego bohatera po porfel ojca przypomina wręcz podróż Odyseusza do Itaki, a także nawiązuje do wielkich antycznych opowieści o labiryncie.

Surrealizm i oniryzm- świat opisywany w utworze zdaje się być na granicy jawy i snu. Autor zrywa z konwencjami realizmu i naturalizmu, ukazując rzeczywistość w sposób skrajnie subiektywny, pozbawiony logiki i prawdopodobieństwa. Realistyczną przestrzeń rodzinnego miasta nasycza elementami fantastycznymi, onirycznymi. Zaciera granice między świadomością, a nieświadomością.

Psychoanaliza- pisarz ukazuje jak istotne dla ludzkiej psychiki dorosłego człowieka są wspomnienia z dzieciństwa. Narrator odbywając podróż w głąb dawnych lat stara się odnaleźć w nim klucz do zrozumienia samego siebie.

Miasto- rodzinne miasto Schulza, Drohobycz, to przestrzeń najbliższa narratorowi. Jest dla niego całym światem, azylem, schronieniem, bezpiecznym miejscem. Przenika je fantastyka i magia.

Labirynt- autor opisuje przestrzeń w utworze jako labirynt, w którym można się zgubić. Wędrówka krętymi drogami po ulicach miast, domu i gimnazjum jest metaforyczną próbą dotarcia do głębszych struktur ludzkiej podświadomości. Człowiek błądząc przez labirynt świata próbuje nadać sobie i światu sens, znaczenie. Bruno Schulz pokazuje, że labirynty są także obecne w psychice człowieka, która również bywa skomplikowana, kręta i trudna do rozszyfrowania.

SKLEPY CYNAMONOWE

Bruno Schulz

• Streszczenie wybranych opowiadań

Sierpień

Jest pełnia lata. Bohater wraz z matką wybiera się na spacer w sobotnie popołudnie, podziwiając skąpane w stońcu ulice miasteczka. Na obrzeżach rozrastają się dzikie chwasty, a na śmietniku żyje ekscentryczna dziewczyna – Tuja. W trakcie przechadzki odwiedzają ciotkę Agatę, gdzie spotykają jej męża, wuja Marka, oraz dzieci – Łucję i Artura. Młody mężczyzna niedawno wrócił z dalekich, egzotycznych podróży i z entuzjazmem prezentuje bohaterowi fotografie nagich kobiet.

Sklepy cynamonowe

Podczas jednego z wieczorów bohater wraz z rodzicami udał się do teatru. Okazało się jednak, że ojciec zapomniał portfela, więc chłopiec wrócił po niego. W drodze przypomniał sobie o pełnych tajemnic sklepach cynamonowych i zapragnął je zobaczyć. W gąszczu ulic zgubił się i trafił na dziedziniec swojego gimnazjum. Zafascynowany, postanowił zajrzeć do sali rysunków, gdzie nocą odbywały się zajęcia profesora Arendta. Wkrótce jednak znalazł się w nieznanej części budynku, przekonany, że dotarł do gabinetu dyrektora. Po wyjściu na ulicę zatrzymała go dorożka. Woźnica oddał mu lejce i chłopiec wyjechał poza miasto. Podziwiał noc pełną tajemnicy, czując w powietrzu zapach wiosny i fiołków. Gdy koń się zatrzymał, bohater zawrócił i wrócił do miasta. Na rynku spotkał spacerujących ludzi, wśród których byli jego koledzy. Dołączył do nich i ruszył na wspólny spacer.

Ulica krokodyli

Ojciec bohatera przechowywał w biurku mapę miasta, ukazującą panoramę rozświetlonych budowli. Tylko w miejscu ulicy Krokodyli widniała biała plama. Była to dzielnica handlowo-przemysłowa, w której kwitła tandetna komercja, a wśród mieszkańców dominowali ludzie z marginesu. W ogromnych magazynach sprzedawano wybrakowane towary. Po ulicach przemieszczał się bezosobowy, szary tłum. Tramwaje zdawały się być papierowe, a pociągi odjeżdżały za każdym razem z innego miejsca. Wszystkie kobiety były tam prostytutkami. Ulica Krokodyli była iluzją – pełną fałszywych obietnic i złudnych nadziei. Symbolizowała nowoczesność i wielkomiejskie zepsucie, przypominając jedynie papierową imitację i fotomontaż.